

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 6Csr/1/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817201216
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3817201216.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou, PhD. v právnej veci žalobkyne: H. H., nar. X.X.XXXX, bytom P. Y. XXX proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného pri Asociácii pre arbitráž so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, IČO : 45 744 971, sp.zn. SRSAspA08016/15 zo dňa 30.06.2016.

II. Súd žalobkyňi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou podanou dňa 27.1.2017 navrhla zrušiť rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ASOCIACII PRE ARBITRÁŽ so sídlom Rusovská cesta 15, 811 03 Bratislava, sp. zn. SRSAspA 08016/15 zo dňa 30.6.2016. Žalobu skutkovo odôvodnila tak, že rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku č. 566499 zo dňa 21.8.2009 uvedená listina neobsahuje žiadnu dohodu medzi žalobkyňou a žalovaným, že bude plniť za dlžníka Miloša H. je absolútne neplatným právnym úkonom, z dôvodu neurčitosti. Dohoda obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky vzhľadom na spôsob jeho zámerne nejasného zahrnutia do zmluvy. Na pojednávaní žalobkyňa uviedla, že netušila, že podpisuje dohodu za manžela, túto skutočnosť sa dozvedela až pri písomnom kontakte zo strany žalovaného. Uviedla, že vedela, že si manžel neplní záväzky, chcela to riešiť, tak sa o tom rozprávala so zástupcom žalovaného, ktorý sa pýtal na finančnú situáciu, pričom uviedla, keby manžel mohol splácať čiastkou 20 eur, ktoré by mu ona dávala, tak by to začal splácať. Obsah listiny, ktorý podpísala nečítala, myslela si, že podpisuje kartičku, ako to je v prípade Trianglu, odovzdanie peňazí.

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 13.2.2017 uviedol, že pri uplatnení nároku na rozhodcovskom súde vychádzal z Dohody, v ktorej žalobkyňa uznala svoj záväzok voči žalovanému čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa ho žalovanému uhradiť. Podľa žalovaného predmetná Dohoda spíňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka (písomná forma, dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka dlh zaplatiť).

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, právneho zástupcu žalovaného, listinnými dôkazmi, a to oboznámením obsahu rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž sp. zn. SRSAspA 08016/15 zo dňa 30.6.2016, zmluvy o vydaní a používaní platobnej karty zo dňa 21.6.2004, platobnej histórie, dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 21.8.2009, návrhu na začatie konania pred rozhodcovským súdom, prílohy č. 1 k zmluve o

postúpení pohľadávok z 28.3.2007, pokusu o zmier zo dňa 28.4.2009, 11.6.2012, 11.6.2012, výzvy na označenie rozhodcovského súdu zo dňa 9.9.2015, ustanovenie rozhodcu zo dňa 18.12.2015, výzvy na žalobnú odpoveď, písomnej žalobnej odpovede žalobkyne zo dňa 1.3.2016, dokladu o prevzatí rozhodcovského rozsudku žalobkyňou, vyjadrenia žalovaného zo dňa 8.2.2017, oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 21.6.2004 bola medzi dlžníkom H. H. a právnym predchodcom žalovaného uzavretá zmluva o vydaní a používaní platobnej karty, na základe ktorej právny predchodca žalovaného poskytol dlžníkovi pôžičkovú kartu Quatro Premium, predmetom ktorej bolo poskytnutie úverového rámca vo výške 57.000 Sk.

5. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 28.3.2007 právny predchodca postúpil pohľadávku vo výške 38647,92 Sk s príslušenstvom žalovanému.

6. Dňa 21.8.2009 bola medzi žalovaným (ako veriteľom) a žalobcom (ako osobou prístupujúcou k záväzku) podpísaná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, z obsahu ktorej vyplýva, že žalobkyňa uznáva záväzok voči žalovanému čo do dôvodu a výšky, ktorý vznikol na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX s pôvodným veriteľom. Dlžná suma pozostáva z istiny v sume 2291,97 eur, ostatného príslušenstva podľa zmluvy 149,37 eur. V bode 3. Forma splatenia záväzku sa uvádza, že žalobkyňa sa zaväzuje splatiť svoj záväzok žalovanému v mesačných splátkach po 20 eur s tým, že splátky budú splatné 25. deň v mesiaci a prvá splátka mala byť splatná dňa 25.9.2009.

7. V bode 4 dohody pod názvom „Rozhodcovská doložka“ sa uvádza, že zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto dohody vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno, Bratislava, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; b) pred Rozhodcovským súdom zriadeným pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., Kmeťova 13, Košice, jediným rozhodcom ustanoveným predsedom rozhodcovského súdu v súlade so štatútom a rokovacím poriadkom rozhodcovského súdu. V doložke sa tiež uvádza, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto dohody na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky.

8. Z pripojenej fotokópie rozhodcovského spisu sp. zn. SRSAspA 08016/15 vyplýva, že dňa 18.12.2015 žalovaný ako žalobca v rozhodcovskom konaní podal Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému pri Asociácii pre arbitráž Bratislava návrh na začatie rozhodcovského konania voči žalobcovi ako žalovanému z titulu, že žalobca podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, uznala záväzok ako prístupujúca osoba k záväzku vyplývajúceho zo zmluvy č. 1378814 ako aj náklady inkasného konania. Rozhodcovský súd žalobcovi uznesením zo dňa 14.1.2016 nariadil písomné konanie vo veci, zaslal mu žalobu s prílohami a vyzval ho na predloženie písomnej žalobnej odpovede do 30 dní od doručenia uznesenia. Dňa 4.3.2016 bola rozhodcovskému súdu doručená žalobná odpoveď žalobcu zo dňa 1.3.2016. Žalobca s návrhom nesúhlasila z dôvodu, že medzi ňou a žalovaným dohoda uzatvorená nebola, pretože ona nemala vôľu pristúpiť k určitému záväzku.

9. Dňa 30.6.2016 bol vydaný Stálym rozhodcovským súdom v Bratislave, zriadeným pri Asociácii pre Arbitráž, rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 08016/15, ktorým zaviazal žalobcu (v rozhodcovskom konaní žalovaného) zaplatiť žalovanému sumu 1.551,97 eur, s 9% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1009,10 eur od 29.3.2007 do zaplatenia, zo sumy 542,88 eur od 12.10.2011 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 473,93 eur a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 121,56 eur trovy právneho zastúpenia vo výške 191,42 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodcovský súd poukázal na uzavretú rozhodcovskú zmluvu vo forme rozhodcovskej doložky v dohode o uznaní záväzku, z ktorej odvodzuje svoju právomoc na rozhodnutie v danej veci. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd priznal nárok žalovanému na základe uzatvorenej zmluvy č. 1378814 zo dňa 21.6.2004, uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovaného a dlžníkom H. H., na základe ktorej boli dlžníkovi poskytnuté finančné prostriedky, ktoré mal vrátiť spolu s celkovými nákladmi v pravidelných splátkach vrátiť. Záväzkový vzťah rozhodcovský súd posúdil ako absolútny obchod podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka s tým, že aplikoval ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. Z rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd považoval dohodu o uznaní záväzku a úhrade

pohľadávky v splátkach zo dňa 21.8.2012 za platný právny úkon. Dospel k záveru, že žalobkyňa riadne pristúpila k záväzku vyplývajúcej zo zmluvy, uznala záväzok do dôvodu a výšky a zaviazala sa ho uhradiť spolu s nákladmi na inkasné konanie vo výške 149 eur. Žalobcovi bol rozsudok doručený dňa 18.11.2016.

10. Z výpovede žalobcu v konaní bolo zistené, že k podpisu dohody o uzavretí splátkového kalendára došlo tak, ju ho kontaktoval p. Demko, ktorý prišiel k nim domov žalobkyňa uviedla, že netušila, že podpisuje dohodu za manžela, túto skutočnosť sa dozvedela až pri písomnom kontakte zo strany žalovaného. Uviedla, že vedela, že si manžel neplní záväzky, chcela to žalobkyňa riešiť, tak sa o tom rozprávala so zástupcom žalovaného, ktorý sa pýtal na finančnú situáciu, pričom uviedla, keby manžel mohol splácať čiastkou 20 eur, ktoré by mu ona dávala, tak by to začal splácať. Obsah listiny, ktorý podpísala nečítala, myslela si, že podpisuje kartičku, ako to je v prípade Trianglu, odovzdanie peňazí.

11. Žalovaný uviedol, že pri uplatnení nároku na rozhodcovskom súde vychádzal z Dohody, v ktorej žalobca uznal svoje záväzok voči žalovanému čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa ho žalovanému uhradiť. Súčasne podpisom dohody vyslovil súhlas so znením rozhodcovskej doložky, pričom mal právo rozhodcovskú doložku odmietnuť a vyjadriť nesúhlas s jej znením priamo v Dohode, čo však neurobil, preto rozhodcovskú doložku nemožno považovať za neprijateľnú podmienku. Podľa žalovaného predmetná Dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka (písomná forma, dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka dlh zaplatiť).

12. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

13. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

14. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

15. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

16. Podľa § 45 ods. 1 písm. e), i), l) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak
e) spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy,
i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
l) rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Podľa § 46 ods. 1 veta prvá zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania.

18. Súd v prvom rade posudzoval včasnosť podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 46 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z.z. Z priloženej fotokópie rozhodcovského spisu vyplýva, že rozhodcovský rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 18.11.2016, žalobca podal žalobu na tunajšom súde dňa 27.1.2017. Z uvedeného vyplýva, že žaloba žalobcu bola podaná včas.

19. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy o používaní kreditnej karty (21.6.2004), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo

iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného 6Csr/1/2017 návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu poskytnutia pôžičkovej karty (21.6.2004) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 879j Občianskeho zákonníka ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

22. V predmetnej veci súd skúmal splnenie podmienok pre zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa podľa § 45 ods. 1 písm. i) zákona č. 335/2014, príp. z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 45 ods. 1 písm. l) citovaného zákona. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že dlžníkovi H. bola poskytnutá pôžičková karta ako spotrebiteľovi, právny predchodca žalovaného dlžníkovi finančné prostriedky poskytoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Závazkový vzťah, ktorý vznikol medzi dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného, je teda spotrebiteľským vzťahom, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 21.8.2009 sa týka záväzku vzniknutého z užívania kreditnej karty, ktoré bolo žalobcovi poskytnuté na základe zmluvy o vydaní pôžičkovej karty Quatro Premium zo dňa 21.6.2004, preto aj na posúdenie tejto dohody je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V ustanovení § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zakotvené pravidlo o spôsobe aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských zmluvách. Zákon tu predpisuje povinnú aplikáciu tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú právne vzťahy, v ktorých je spotrebiteľ účastníkom, a to za podmienky, že tieto ustanovenia sú v prospech spotrebiteľa. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť ako druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník a iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú náležitosti zmluvy, ako aj to, aké podmienky v nich nesmú byť, a to z dôvodu ochrany tzv. slabšej zmluvnej strany. Úprava spotrebiteľských zmlúv tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Charakter spotrebiteľskej zmluvy má aj zmluva o úvere uzatvorená podľa Obchodného zákonníka, preto i na takúto zmluvu sa vzťahuje právna úprava spotrebiteľských zmlúv, i keď v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ide o tzv. absolútny obchodný vzťah s kogentnou úpravou obsiahnutou v Obchodnom zákonníku. Spotrebiteľské zmluvy, vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy, sú typické občianskoprávne vzťahy. Predmetná vec je však i spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou, ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Je len v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

23. V danej veci bolo preukázané, že pôvodný veriteľ - Slovenské kreditné karty a.s. postúpila pohľadávku voči dlžníkovi na žalovaného.

24. Právomoc na rozhodovanie vo veci rozhodcovský súd odvíjal od rozhodcovskej doložky uvedenej v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 21.8.2012. Uvedenú dohodu súd považuje za absolútne neplatný právny úkon predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi podľa §

39 Občianskeho zákonníka. Dohoda je ako formulár vopred pripravená žalovaným, obsahuje vopred pripravené vyhlásenie žalobcu ako dlžníka o uznaní záväzku, ktoré uznanie je jednostranným právnym úkonom a má vždy iniciatívne vychádzať z vôle dlžníka a nie veriteľa. Rovnako je zrejmé, že bola uzavretá a podpísaná len a len z iniciatívy žalobcu (prostredníctvom zástupcu p. Demka), ktorý takýmto spôsobom oslovuje viacerých spotrebiteľov (súd má túto skutočnosť preukázanú z veľkého množstva iných súdnych konaní vo veciach obdobných nárokov žalovaného) pod zámienkou uzavretia dohody o splátkach, pričom žalobca ako spotrebiteľ nebol vôbec informovaný o tom, že podpisuje aj jednostranné vyhlásenie o uznaní záväzku a rovnako vyhlásenie o vedomosti, že dlh je premlčaný. Okrem toho číslo zmluvy uvedené v dohode sa nezhoduje s číslom zmluvy uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, na základe ktorej vznikol záväzok žalobcu voči právnemu predchodcovi žalovaného. Z výpovede žalobcu v konaní bolo zistené, že dohodu o uznaní záväzku uzatváral len ako dohodu o splátkach, žalobca nebol upovedomený o tom, že ide aj o uznanie záväzku a o následkoch takéhoto úkonu. Len ťažko potom možno uvažovať o uznaní dlhu čo do právneho dôvodu a výšky v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, pokiaľ bolo účelom návštevy dojednanie splátok, pričom v časti 3. dohody je vopred predtlačené vyhlásenie dlžníka o jeho vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Takto vopred pripravenú formuláciu používa žalovaný rovnako vo všetkých prípadoch, teda i premlčaných a i nepremľaných dlhoch. Vychádzajúc zo skutkových okolností, za akých žalovaný dával podpisovať žalobcovi uvedenú listinu, keď tento nemal žiadnu vedomosť o tom, že podpisuje aj uznanie záväzku, resp. či tento je alebo nie je premlčaný a žalovaný mal vopred pripravené znenie vyhlásenia žalobcu o uznaní záväzku, hodnotí súd takéto konanie ako konanie v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z o ochrane spotrebiteľa, pretože žalovaný využitím mylných informácií dosiahol uznanie dlhu v záujme predĺženia premlčacej doby, i keď žalobca nemal vôbec vedomosť a ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť. Žalobca mal záujem dohodnúť sa na splátkach, musel však podpísať celý formulár. Je evidentné, že úmyslom žalovaného bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti žalobcu ako spotrebiteľa. Takéto konanie súd považuje za nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 4 citovaného zákona, pričom takéto konanie súd považuje aj za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a predmetný úkon je teda neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Takáto praktika podstatne zasahuje do práv spotrebiteľa, pričom žalovaný postupoval v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti. Uvedené vyplýva i z toho, že formulácia uznania dlhu, i v prípade, ak je dlh premlčaný, je predtlačená na všetkých dohodách bez rozlíšenia, či v čase, keď sa dlh „uznáva“, je premlčaný alebo nie. Vzhľadom k tomu, že dohoda je neplatným právnym úkonom, je neplatnou i rozhodcovská doložka, ktorá je jej súčasťou. Pokiaľ teda rozhodcovský súd odvodzoval právomoc rozhodovať vo veci od rozhodcovskej doložky, ktorá je súčasťou dohody, súd uvádza, že z jeho strany právomoc rozhodovať vo veci posúdil nesprávne, nakoľko dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 21.8.2009, vrátane rozhodcovskej doložky, je absolútne neplatným právnym úkonom. Neplatná rozhodcovská zmluva nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej doložky odvodil, na ktorom základe následne vydal predmetný rozhodcovský rozsudok, nemožno takéto rozhodnutia považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou.

25. V súvislosti so samotnou rozhodcovskou doložkou súd tiež uvádza:

26. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Podľa čl. 2 písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely tejto smernice „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v čl. 3.

30. Podľa čl. 3 ods. 1 - 3 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

31. Podľa bodu 1 písm. q) prílohy k Smernici Rady 93/13/EHS (podmienky uvedené v článku 3 ods. 3) za nekalé podmienky možno považovať podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je: neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

32. Podľa čl. II zák. č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34) (ďalej len smernica). Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora zo dňa 27.6.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, O. G. E. S. proti R. M. Q. U. S. E. S. proti J. M. S. A. P., J. L. C. B., M. B. a E. V. F., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky na ochranu spotrebiteľa voči neprijateľným zmluvným podmienkam. Smernicu je potrebné aplikovať tiež vtedy, keď bola zmluva spísaná vopred a povinný (ako spotrebiteľ) nemohol mať žiadny vplyv alebo dosah na obsah jednotlivých ustanovení zmluvy.

33. Preskúmaním rozhodcovskej doložky obsiahnutej v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 21.8.2009, vzhľadom súd v zmluvnom dojednaní nekalú podmienku, k čomu ho viedli ďalej uvedené dôvody.

34. V časti 4 dohody uzavreli zmluvné strany rozhodcovskú doložku, na základe ktorej všetky spory, ktoré vzniknú z tejto dohody vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a/ pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno, 841 04 Bratislava, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom, ustanoveným podľa vnútorných predpisov pred Rozhodcovským súdom zriadeným pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o., Kmeťova 13, 040 01 Košice, jediným rozhodcom ustanoveným predsedom Rozhodcovského súdu, a to v súlade so Štatútom a Rokovacím poriadkom Rozhodcovského súdu. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto dohody, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky, ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu“.

35. Súd, preskúmajúc obsah rozhodcovskej zmluvy a po vylúčení žalovaného, považuje aj samotnú rozhodcovskú doložku za absolútne neplatný právny úkon. Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu dlžníkom je podľa názoru súdu len zdanie, keď vo väčšine prípadov určuje spôsob riešenia prípadného sporu a v prípade rozhodcovského konania aj osobu rozhodcu žalovaný ako veriteľ. V prevažnej

väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu veriteľ, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda podľa uvedenej zmluvnej úpravy síce mal možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, avšak podaním žaloby v rozhodcovskom konaní veriteľom stratil možnosť domáhať sa právnej ochrany pred všeobecným súdom. Úpravu, zmluvne zakotvenú žalovaným do rozhodcovskej doložky formou rozvázovacej podmienky, súd posúdil ako nekalú povahu dojednania o možnosti riešenia sporov.

36. V danom prípade bola voľba rozhodcovského súdu a osoby rozhodcu uskutočnená jednostranne. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania súd vidí v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto bude riešiť spor zo spotrebiteľskej zmluvy je v tomto prípade veriteľ, čiže žalovaný, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku.

37. Dohoda strán o tom, že spor medzi nimi predložia k prejednaniu a rozhodnutiu súkromným osobám alebo rozhodcovským inštitúciám, ktoré si za tým účelom zvolia, má o to väčší význam, pretože rozhodca nenachádza právo, ale tvorí (eventuálne napevno stanovuje), vyjasňuje, urovnáva záväzkový vzťah v zastúpení strán. Jeho moc nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu, ale pochádza od subjektívnej vlastnej moci strán určovať svoj osud. V danom prípade táto vôľa pochádza však len od jednej, a to silnejšej zo strán, ktoré spotrebiteľskú zmluvu uzavreli, čo v ich vzťahu spôsobuje značnú nerovnováhu. Uvedené zároveň naznačuje, že veriteľov výber riešenia sporu rozhodcovským súdom zrejme nebol náhodný. Žalovaný ako veriteľ do zmluvných dojednaní viacerých svojich obdobných dohôd zahrnul identické rozhodcovské doložky a na ich základe opakovane zvolil pre riešenie sporu ten istý rozhodcovský súd, keď podaním žaloby vylúčil možnosť, aby sa spor riešil pred všeobecným súdom.

38. Súd vo všeobecnosti uvádza, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostazo Claro, C-168/05, Zb. s I-10421, bod 25).

39. Podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní je rozhodcovský rozsudok možné za podmienok ustanovených v ustanoveniach § 45 - 47 tohto zákona napadnúť žalobou na príslušnom súde, a tak dosiahnuť jeho zrušenie. Jedným z dôvodov podania žaloby je, ak spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. Súd však pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky nemusí byť viazaný návrhom v prípade absolútnej neplatnosti, ku ktorej prihliada z úradnej povinnosti. Navyše Európsky súdny dvor vo svojom rozsudku zo dňa 21. novembra 2002, Cofidis (C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 34), uviedol, že ochrana, ktorú smernica poskytuje spotrebiteľom, sa rozširuje na prípady, keď spotrebiteľ, ktorý uzavrel s predajcom alebo dodávateľom zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, nenamieta nekalý charakter tejto podmienky, pretože buď nepozná svoje práva, alebo je odradený ich uplatniť z dôvodu nákladov, ktoré by súdne konanie predstavovalo. V tomto smere je úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a dodávateľom a posudzovať tak ex offo prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky, aj keď to spotrebiteľ nenamieta. Takto stanovená zmluvná podmienka je nekalá, pretože nebola individuálne dohodnutá, a jej zmyslom je domôcť sa jej prostredníctvom pred výlučne v každej situácii veriteľom vopred určeným rozhodcom záväzného a právne vynútiteľného rozhodnutia, kde na úkor procesných práv druhej strany - spotrebiteľa zvyšuje pravdepodobnosť rýchleho vyriešenia sporu. Veriteľ tak môže na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu, stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Súd teda na základe uvedených dôvodov aj samotnú rozhodcovskú doložku posúdil ako absolútne neplatný právny úkon.

40. Pre úplnosť súd udáva, že uvedený záver podporuje aj doterajšia rozhodovacia prax súdov, a to uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 z 21.3.2012, uznesenie NS SR 5Cdo 61/2012, ako i rozhodnutie IV.ÚS 55/2011 z 24.2.2011.

41. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti preto súd rozhodcovský rozsudok zrušil s poukazom na dôvody uvádzané v § 45 ods. 1 písm. e), písm. i), ako aj písm. l) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

42. O nároku žalobkyne na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej prináleží náhrada trov konania v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.